Kod: 260

Fənn: Azərbaycan dili

1. Publisistik üslub hansı qəzetin nəşrə başlaması ilə yaranıb?
   - "Azərbaycan"
   - "Əkinçi"
   - "Kəşkül"
   - "Ziya"
   - "Dəbistan"

2. Bakıya 1917-ci ildə Bakıya çəkilmiş Şollar su kəmərinin geoloji ekspedisiyanın rəisi kim idi?
   - mühəndis Şoll
   - Fridrix Fon Dits
   - hidravlik-mühəndis Lindley
   - Alekandr Qreyam Bill
   - Doktor Çisolm

3. "Qapını çalmaq" ifadəsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?
   - fonetik
   - leksik və fonetik
   - qrammatik
   - leksik
   - qrammatik və leksik

4. [Dünənnən xəstənin vəziyəti lap yaxşılaşdı.] Tələffüz şəklində verilmiş cümlədə hansı sözdə orfoepik norma pozulmuşdur?
   - [Xəstənin]
   - [yaxşılaşdı]
   - [lap]
   - [dünənnən]
   - [vəziyəti]

5. Nümunədə işlənən obrazlığın səviyyələri ilə bağlı səhv cavabı göstərin: "Car çəkir çarxların çaxnaşıq səsi, Car çəkir, qışqırır nəhəng qatarlar."
   - Nümunədə səs və söz təkrarı obrazlılığın fonetik səviyyədə göstəricisidir
   - Nümunədə məcaz növü leksik səviyyədə obrazlılığa aiddir
   - Nümunədə qrammatik səviyyədə göstərici yoxdur
   - Nümunədə metafor işlənmişdir
   - Nümunədə inversiya vardır

6. Kim XIX əsrin ikinci yarısından dövrünün maarifçi ziyalılarını Əlifba islahatı problemi üzərində düşünməyə vadar etmişdir?
   - Z. Hacıbəyov
   - M. Səməd
   - M. F. Axundov
   - N. Nərimanov
   - M. Ə. Sabir

7. Hansı sözlər həm termin, həm də ümumişlək söz kimi işlənə bilər? 1. bənd, 2. leksika, 3. say, 4. divan, 5. relyef, 6. metafor.
   - 3, 4, 5
   - 2, 3, 5
   - 2, 4, 6
   - 1, 3, 4
   - 1, 2, 3

8. Bu üslubda çoxmənalılığa yol verilmir, düstur və qrafikalardan istifadə olunur:
   - Publisistik
   - Məişət
   - Bədii
   - Elmi
   - Rəsmi-işgüzar

9. “Böyük ömrün dan yeri” mətnində kimləri “tatar” adlandırırdılar?
   - rusları
   - azərbaycanlıları
   - gürcüləri
   - özbəkləri
   - qazaxları

10. “Dəniz küləyindən istifadə texnologiyası yalnız 25 illərdən sonra kütləvi şəkil alacaq.” Cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?
    - Qrammatik
    - Fonetik
    - Leksik
    - Orfoepik
    - Fonetik və leksik

11. Kamala neçə il yaşamışdır?
    - 14 il
    - 10 il
    - 40 il
    - 17 il
    - 15 il

12. Hansı nümunədə orfoqrafik norma pozulub?
    - hambal
    - gümbəz
    - pambıq
    - kömbə
    - lampa

13. İkisi bədii üslubda özünü göstərir: 1. Söz sırasının ciddi şəkildə qorunması. 2. Standart formalardan istifadə edilməsi. 3. Obrazlı söz ifadələrə üstünlük verilməsi. 4. Fikrin hüquqi əsaslığına xüsusi diqqət yetirilməsi. 5. Nəzm və nəsr formasında olması
    - 1, 3

- 3, 5
- 2, 4
- 4, 5
- 1, 5

14. Hansı cümlədə bədii sualdan istifadə edilmişdir?
- Yarışın qalibi kim oldu?
- Bu sənin kitabındır?
- Aytac, sabah məktəbə gedəcəksən?
- Oxuduğun kitabın müəllifi kimdir?
- Nələr çəkmiş başın sənin?

15. Aşağıdakılardan hansı jestin tərifidir?
- Şifahi nitqin vacib elementidir.
- Əl və bədən hərəkətləri ilə fikrin ifadə edilməsidir.
- Sözlərlə təsvir edilən hərəkətlərdir.
- Üz əzələlərinin və göz ifadələrinin istifadəsidir.
- Razılıq bildirən qısa cümlələrdir.

16. Aşağıdakılardan biri Azərbaycan xalqının varlığı üçün əsas amillərdəndir:
- Azərbaycan mətbəxi
- Atəşgah məbədi
- Azərbaycan nefti
- Xəzər dənizi
- Azərbaycan dili

17. "Çinarın şikayəti" şeirində çinar kimdən şikayət edir?
- şairdən
- mühəndisdən
- uşaqlardan
- kölgəsində dincələnlərdən
- turistlərdən

18. Bu nitq normalarından hansında dəyişkənlik daha tez olur?
- həm leksik həm qrammatik
- həm fonetik, həm leksik
- fonetik
- qrammatik
- leksik

19. "qızıl söz", "soyuq duyğular", "qızıl payız" birləşmələrində hansı bədii təsvir vasitəsi işlənmişdir?
- sinekdoxa
- təşbeh
- metafor
- mübaliğə
- epitet

20. “Gəlir ildırımlar kəllə-kəlləyə, Buludlar döyüşür hey kəllər kimi. Hər zaman döyüşlər sərkərdəsidi, Qayalar dayanıb heykəllər kimi. ” Şeirdə hansı bədii təsvir və ifadə vasitələri işlənib?
- epitet, təşbeh
- təşbeh, metonimiya
- epitet, mübaliğə
- litota, metafor
- təşbeh, metafor

21. Jest haqqında deyilənlərdən biri səhvdir:
- baş-boyun, əl hərəkətlərinin mənalı ifadəsidir
- jest üz əzələlərinin mənalı hərəkətinə deyilir
- hər bir görkəmli natiqin özünəməxsus jest üslubu olur
- nitqin təsir gücünü, emosionallığını artırır
- insan duyğularının, düşüncələrinin sözlərsiz ifadə edilməsidir

22. Məişət üslubu haqqında verilənlərdən biri yanlışdır:
- əsas əlaməti nitqin sərbəstliyi və təbiiliyidir
- ədəbi dilin məişətdə işlənən nümunəsidir
- məişət üslubunun yazılı və şifahi forması var.
- ədəbi dilin ən geniş yayılmış üslubudur
- yazılı dil onun əsasında formalaşır.

23. “Əkinçi” ənənələrindən bəhrələnən Ünsizadə qardaşlarının yaratdığı mətbu orqanlar hansılar idi?
- “Əkinçi”, “Molla Nəsrəddin”
- “Həyat”, “Əkinçi”
- “Ziya”, “Kəşkül”
- “Həyat”, “Füyuzat”
- “Şərqi-rus”, “Dəbistan”

24. “Fərid, İlham və İlqarı yarışa göndərdilər.” Verilmiş cümlədə hansı şəkilçi ixtisar olunmuşdur?
- şəxs şəkilçisi
- mənsubiyyət şəkilçisi
- hal şəkilçisi
- cəm şəkilçisi
- idi hissəciyi

25. Məişət üslubu üçün səciyyəvi deyil:
- Mürəkkəb cümlələrdən geniş istifadə olunması
- Nitqin sərbəstliyi və təbiiliyi əsas göstəricisidir
- Ədəbi dilin normalarına əməl olunur
- Gündəlik həyatda istifadə olunur
- Yalnız şifahi şəkildə mövcudluğu

26. Dil ___ hadisədir. Nöqtələrin yerinə hansı söz yazılmalıdır?
- irqi
- bioloji
- irsi
- ictimai

- fərdi

27. Dil haqqında fikirlərdən doğru olanını müəyyənləşdirin: 1. Dil yeganə ünsiyyət vasitəsi deyil. 2. Dilin yaranması üçün insan orqanizminin müəyyən şəkildə formalaşması vacib deyil. 3. Dil yalnız cəmiyyətdə formalaşa bilər. 4. İnsan cəmiyyətində meydana gəldiyi üçün dil ictimai hadisə hesab edilir. 5. Beyinin formalaşması bədənim şaquli quruluşu ilə bağı deyil
    - 2, 3, 4
    - 1, 3, 4
    - 1, 2, 5
    - 2, 3, 5
    - 1, 2, 3

28. Məktəbliyə "şagird" əvəzinə "tələbə" deyilərsə, ədəbi dilin hansı norması pozular?
    - Fonetik
    - Orfoepik
    - Orfoqrafik
    - Leksik
    - Qrammatik

29. "Meşənin calalına baxdıqca qoca palıdın ürəyi dağa dönürdü." cümləsinin üslubunu müəyyən edin.
    - Rəsmi-işgüzar
    - Elm
    - Bədii
    - Publisistik
    - Məişət

30. "Milliyyətindən asılı olmayaraq, seminariyada hamı rus dilində danışmalıdır" ifadəsi hansı mətndəndir?
    - Təmiz su sağlamlığın təməlidir
    - Şəbi-hicran
    - Üç ağacın sirri
    - Böyük ömrün dan yeri
    - Əfsanəyə bənzər eşq

31. Vulqar sözlərə aid deyil:
    - Sarsaq
    - Binamus
    - Bivəfa
    - Kaftar
    - Gorbagor olmaq

32. Biri epitet deyil:
    - aslan ürəkli
    - soyuq baxış
    - şir kimi güclü
    - qələm qaşlı dilbər
    - nur üzlü

33. Üslublarla bağlı yanlış fikirlər hansıdır? a. bədii üslub-milli bədii təfəkkürün ifadəsidir b. funksional imkanlarının genişliyinə görə elmi üsluba ədəbi-bədii dil də deyilir c. fərdi üslub xüsusi səciyyə daşıyır d. ellipsis eyni samitlərin təkrarına deyilir e. üslub dil vasitələrindən məqsədyönlü şəkildə istifadə üsuludur
- a, d
- c, d
- a, b
- b, d
- e, a

34. Azərbaycan dili dövlət dili kimi nə zaman layiqli yerini tutub?
- 1995-ci il noyabrın 12-də
- 1937-ci il noyabrın 10-u
- 2005-ci il avqust 9-da
- 2004-cü ildə yanvarın 1-də
- 1978-ci il fevralın 21-i

35. "Mirzə Səfər" mətnində Mirzə Səfərin oğlanlarının təhsil almasına kim kömək edir?
- Hacı Qulu
- Həsən ağa
- Usta Zeynal
- Dövlət
- Məktəb direktoru

36. Mətndə bilavasitə poetik funksiya daşıyan söz ___ adlanır.
- bədii söz
- termin
- təşbeh
- informativ
- təsvir

37. Vəzifəyə təyin olunmaq üçün hansı sənəd tələb olunur:
- xasiyyətnamə və tərcumeyi-hal
- annotasiya və sərəncam
- tercumeyi-hal və arayış
- arayış və vəkalətnamə
- protokol və bildiriş

38. "Çanaqqalanı ölümsüzləşdirən ruh" mətninin məzmunu ilə bağlı doğru olanları müəyyən edin: 1. Çanaqqalada aparılan arxeoloji qazıntılar buranın qədimliyini sübut edir. 2. Çanaqqala əslində türk tarixinin bir şərəf nöqtəsidir. 3. Antanta dövlətləri Çanaqqala boğazını daha sonra İstanbulu ələ keçirdilər. 4. Çanaqqalada mənəvi güc üstün gəldi. 5. Çanaqqala döyüşü türk millətinə bir deyil, iki zəfəri birdən qazandırmışdı.
- 1, 2, 4
- 1, 3, 4
- 3, 5
- 2, 4, 5
- 2, 4

39. Rəsmi sənədin əsas şərti nədir?
- ardıcıllıq
- konkretlik
- məntiqilik
- dil yığcamlığı
- aydınlıq

40. Qarabağ xalçaları neçə qrupa bölünür?
- 3
- 6
- 4
- 2
- 5

41. Gənc yaşlarında böyük uğurlara imza atan, APA holdinqə rəhbərlik edən jurnalist kim idi?
- İsmayıl Məmmədli
- Gülnar Mais qızı
- Fikrət Xalıqov
- Vüsalə Mahir qızı
- Nizami Cəfərov

42. "Uşağın cavabı" mətnində ona verilən əlavə iyirmi quruşu qaytaran uşağın cavabı nə oldu?
- Əlavə pula ehtiyacım yoxdur
- O mənim haqqım deyil, mən dilənçi deyiləm
- Pulu mənə yox, anama verin
- Anam əlavə pul götürməyə icazə vermir
- Bu pulun əvəzinə mənə yemək alın

43. Hansı sənədlər adətən rəsmi üslubda olur?
- etibarnamə, ərizə
- protokol, sərəncam
- izahat, məktub
- xasiyyətnamə, zəmanət
- bəyanat, fərman

44. Tağıyev Şollar Su Kəmərinin çəkilməsi zamanında "kasıb şəhər idarəsi"-nə nə qədər pul təklif etdi?
- 25. 000 rubl
- 40. 000 rubl
- 10. 000 rubl
- 70. 000 rubl
- 20. 000 rubl

45. "Dua edən əllər" mətnində nə üçün birinci oxumağa Albrext gedir?
- Albrextin pulu daha çox idi
- Püşkdə qalib gəldiyi üçün
- Valideynləri onu daha çox istəyirdilər
- Albrext daha savadlı idi

- Böyük qardaş olduğu üçün

46. “Oğluma nəsihət”dən verilmiş “Ey oğul, insanları sev, insanlığı sev” ifadəsində xitabı tapın.
    - insanlığı
    - insanları sev
    - insanlığı sev
    - insanları
    - Ey oğul

47. “Min baharın ətridir bir insanın baharı (Əli Kərim).” Verilmiş nümunədə ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?
    - orfoqrafik
    - leksik
    - qrammatik
    - orfoepik
    - fonetik

48. “Ürəyim ağrıyır” əvəzinə “könlüm ağrıyır” ifadəsini işlətsək, ədəbi dilin hansı norması (normalar) pozular?
    - Qrammatik və fonetik
    - Fonetik
    - Leksik
    - Leksik və fonetik
    - Qrammatik

49. Bu və ya digər predmetin, hadisənin əlamətinin həmin predmetin, hadisənin adı çəkilmədən başqasına köçürülməsi adlanır:
    - litota
    - təşbeh
    - kinayə
    - mübaliğə
    - metafor

50. Əvvəllər bütün üslublar hansı elmin tərkibinə daxil olmuşlar?
    - fəlsəfə
    - təbabət
    - riyaziyyat
    - dilçilik
    - tarix

51. Dil nədən ibarətdir?
    - ünsiyyət prosesindən
    - fərdi və ictimai prosesdən
    - səs, söz və cümlələrdən
    - hiss, dad və duyğu orqanlarından
    - tarixi təkamül prosesindən

52. Təqvimdə dövlət bayramı günlərinin qırmızı rəngdə verilməsi hansı yazıya aid edilə bilər?
- Piktoqrafik (şəkli)
- Əşyəvi
- İdeoqrafik (fikri)
- Sillabik
- Fonoqrafik

53. Nitqin təzahür formaları variantlardan birində yanlış verilib.
- Dinləmə
- Görmə
- Danışma
- Oxu
- Yazı

54. Fikirlərdən biri elmi üslub üçün yanlışdır:
- elmi təfəkkürün ifadəsidir
- bu üslubda modallıq bildirən söz və ifadələr, mürəkkəb cümlələr az işlənir
- məntiqilik, ardıcıllıq, konkretlik, əsaslandırma, sübut və dəlil gətirmə tələb olunur
- obrazlılıq, emosionallıq, çoxmənanılıq, mətnaltı məna bu üslub üçün istisnadır
- bu üslub müxtəlif elm sahələrinin özünəməxsus dilidir

55. “Onlar tez-tez bizə gələrlərdi” cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?
- fonetik
- leksik
- həm fonetik, həm leksik
- qrammatik
- qrammatik və fonetik

56. Uyğunluğu müəyyən edin: 1. Bədii üslub, 2. Elmi üslub, 3. Rəsmi-işgüzar. a. Funksiyanın ən azı bir ibtidai funksiyası varsa, onda onun sonsuz sayda ibtidai funksiyası var, b. Nə üfüqlərdə, nə də göy üzqndə bir tikə bulud yox idi. Mavi boşluqlar göz işlədikcə uzanıb gedirdi, c. “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanının 1300 illik yubileyi üzrə Dövlət Komissiyası yaradılsın.
- 1-b, 2-a, 3-c
- 1-a, 2-b, 3-c
- 1-c, 2-a, 3-b
- 1-c, 2-b, 3-a
- 1-a, 2-c, 3-a

57. “Nəsimi dili”, “Nizami dili”, “Füzuli dili”, “Sabir dili” ifadələri hansı üslubu əks etdirir?
- publisistik üslub
- bədii üslub
- elmi üslub
- fərdi üslub
- məişət üslubu

58. Termin işlənən cümlələri müəyyən edin. 1. Dostumdan gələn xəbər məni sevindirdi. 4. İçəridəki əşyaları yaxşı-yaxşı sayın. 2. Aşıq şeiri janrlarından biri də qoşmadır. 5. Təknədəki çörəyin ətri adamı iştaha gətirirdi. 3. Sayın mənaca iki növü var.
- 1, 4
- 1, 5
- 3, 5
- 2, 3
- 1, 2

59. M. Füzuli poetizmləri ___ söz adlandırmışdır:
- poetik söz
- ölü söz
- bədii söz
- diri söz
- ədəbi söz

60. Bu fikirlərdən hansılar "Şəbi-hicran" poemasına aid deyil? 1. B. Vahabzadə Füzulinin alleqorik əsərlər yazmasına işarə edir. 2. Füzulinin daxili aləmi öz sözləri ilə açılır. 3. "Leyli və Məcnun" operasının Füzulinin poeması əsasında yazılmasına işarə edir. 4. Füzulinin yaradıcılığı B. Vahabzadənin dili ilə təqdim olunur. 5. Füzuli "Leyli və Məcnun" poemasını ana dilində yazdığına işarə edir. 6. Füzuli muğamın ecazkar gücündən danışır.
- 1, 2, 4
- 1, 2, 6
- 2, 5, 6
- 2, 3, 4
- 2, 4, 5

61. Azərbaycanda hansı əlifbadan istifadə olunmamışdır?
- kiril
- latın
- yunan
- ərəb
- ərəb, kiril

62. Hansı əlamətlər şəkli yazıya məxsusdur? 1. Əşyəvi yazıdan sonra yaranmışdır. 2. Hansı əşyadan yazmaq nəzərdə tutulursa, onun şəkli çəkilir. 3. Yazının ən çevik və mükəmməl formasıdır. 4. At şəkli sədaqət, göz görmək, günəş şəkli işıq mənasında işlədilir. 5. Bu gün də mağzaların vitrinində istifadə olunur
- 2, 4, 5
- 3, 5
- 1, 3, 4
- 1, 2, 5
- 1, 3

63. Nümunədə fərqləndirilmiş sözlər hansı bədii təsvir vasitəsidir? Daş qəlbli insanları neylərdin, ilahi? Bizdə bu soyuq qanları neylərdin, ilahi?!
- mübaliğə
- təşbeh
- metafor

- epitet
- simvol

64. Orfoqrafik normaya uyğun olmayan sözü müəyyən edin.
    - İstiqlaliyyət
    - İqtisadiyyat
    - Mənəviyyət
    - Mədəniyyət
    - Kəşfiyyat

65. Bu üsluba bəzən mətbuat dili də deyilir.
    - bədii
    - rəsmi-işgüzar
    - publisistik
    - elmi
    - məişət

66. Hansı nümunədə ədəbi dilin orfoepik norması pozulmuşdur?
    - [dinməz]
    - [ağsak’qal]
    - [zəyif]
    - [kəpənəx’]
    - [sümbül]

67. Azaltma dərəcəsində olan sifəti seçin.
    - qara
    - tünd-yaşıl
    - bozumtul
    - sapsarı
    - çəhrayi

68. “Konfet” sözündə səslərdən hansı tələffüz zamanı bir vahid azalır?
    - qapalı sait
    - qalın sait
    - kar samit
    - dodaqlanan sait
    - açıq sait

69. Yazının ən qədim və ilk forması:
    - fikri
    - hərfi
    - əşyavi
    - şəkli
    - piktoqrafik

70. “Çinarın şikayəti” şeirində çinarın mühəndisi şikayət etdiyi şair kim idi?
    - Rəsul Rza
    - Səməd Vurğun

- Zəlimxan Yaqub
- Bəxtiyar Vahabzadə
- Söhrab Tahir

71. Riyaziyyat dərslərində vurma bölmə və toplama əməliyyatlarında istifadə olunan işarələr hansı yazı növünə aiddir?
    - Fonoqrafik
    - Piktoqrafik (şəkli)
    - İdeoqrafik (fikri)
    - Sillabik
    - Əşyəvi

72. Aşağıdakılardan hansı sırada sözlərin yazılışı düzgün deyil?
    - səhf, tövsiyyə
    - olimpiada, zənbil
    - dinməz, bəzən
    - iyirmi, komissar
    - qəhrəman, tənbəl

73. “Yarpaqlar yerə tökülürlər” cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?
    - qrammatik
    - leksik
    - fonetik
    - həm fonetik, həm qrammatik
    - leksik və qrammatik

74. “Nizami, Nəsimi, Füzuli və Xətayini digər Şərq ölkələrində də böyük məhəbbətlə sevirlər.” Cümlədə hansı şəkilçi ixtisar olunmuşdur?
    - şəxs şəkilçisi
    - mənsubiyyət şəkilçisi
    - hal şəkilçisi
    - cəm şəkilçisi
    - idi hissəciyi

75. “Hər axşamçağı biz klubun qabağında toplaşır, ordan-burdan söhbət edir, tar çalırıq.” Cümlədə hansı şəkilçi ixtisar olunmuşdur?
    - idi hissəciyi
    - mənsubiyyət şəkilçisi
    - şəxs şəkilçisi
    - cəm şəkilçisi
    - hal şəkilçisi

76. 25 may 2024-cü il saat 15:00-da Tarix muzeyinə kollektiv ekskursiya təşkil edilir. Biletin qiyməti 15 manatdır. 137 saylı məktəbin Şagird Təşkilatı. Verilmiş nümunə hansı üslubdadır?
    - elmi
    - bədii
    - rəsmi-işgüzar
    - məişət

- publisistik

77. “Bu torpaq üçün yaşa!” şeirinin müəllifi kimdir?
    - Səməd Vurğun
    - Zəlimxan Yaqub
    - Söhrab Tahir
    - Zahid Xəlil
    - Oqtay Zəngilanlı

78. Sözün poetik funksiyası qabarıq şəkildə hansı üslubda özünü göstərir?
    - rəsmi-işgüzar
    - elmi
    - bədii
    - məişət
    - publisistik

79. Bəxtiyar Vahabzadə “Şəbi-hicran” poemasında kimin yaradıcılığından danışır?
    - N. Cəfərov
    - N. Gəncəvi
    - Ü. Hacıbəyli
    - S. Bəhlulzadə
    - M. Füzuli

80. Rəsmi-işgüzar üslub neçə yerə ayrılır?
    - 3
    - 2
    - 4
    - 5
    - 6

81. Söhrab Tahirin “Birlik” şeirinin məzmunu haqqında fikirlərdən biri yanlışdır:
    - Birlikdə düşmənə daha qorxunc göründyü söylənilir
    - Güney və Şimal Azərbaycan xalqının birləşməsinə həsr edilib
    - Qarabağın azad edilməsinə həsr olunub
    - Xalqın birliyini dənizə bənzədir
    - Xalqımızı birliyə çağırır

82. [Limannan gələn uşağların rəngi qaralmışdı.] Tələffüz şəklində verilmiş cümlədə hansı sözdə orfoepik norma pozulmuşdur?
    - [rəngi]
    - [limannan]
    - [gələn]
    - [qaralmışdı]
    - [uşağların]

83. “Genlər nə qədər davamlı olsalar da, yenə müxtəlif daxili və xarici amillərin təsiri ilə mutasiyaya uğrayır.” cümləsinin üslubunu müəyyən edin.
    - Məişət

- Elmi
- Bədii
- Publisistik
- Rəsmi-işgüzar

84. Yanlış fikirləri müəyyən edin: 1. nitqin sərbəstliyi və təbiiliyi-məişət üslubu. 2. məntiqilik, ardıcıllıq, konkretlik-elmi üslub. 3. standart formalardan istifadə-publisistik üslub. 4. şeir, nəsr, dramaturgiya dili-bədii üslub. 5. obrazlı və emosional nitq formasıdır-rəsmi-işgüzar üslub.
   - 1, 4
   - 3, 5
   - 1, 2
   - 2, 5
   - 3, 4

85. Üslublarla bağlı yanlış fikirlər hansıdır? A. bədii üslub milli bədii təfəkkürün ifadəsidir. B. funksional imkanlarının genişliyinə görə elmi üslubda ədəbi-bədii dil də deyilir. C. fərdi üslub xüsusi səciyyə daşıyır. D. assonans eyni samitlərin təkrarına deyilir.
   - b, d
   - a, d
   - a, b
   - c, d
   - a, c

86. Nitqdə müəyyən miqdar saylarından sonra gələn isimlər cəmdə işlədilərsə, bu zaman ədəbi dilin hansı norması pozulur?
   - fonetik
   - həm fonetik, həm leksik
   - leksik
   - qrammatik
   - həm qrammatik, həm fonetik

87. "Kənd xoruzları səs-səsə verib qışqırırdılar." Nümunədə ədəbi dilin hansı norması (normaları) pozulmuşdur?
   - Fonetik
   - Leksik və fonetik
   - Qrammatik
   - Leksik və qrammatik
   - Leksik

88. "Fikri" yazıdan ilk dəfə hansı xalq istifadə etmişdir?
   - Türklər
   - Yunanlar
   - Misirlilər
   - Şumerlər
   - Əhəmənilər

89. Jest nədir?
   - Fikrləri əşyalar vasitəsi ilə ifadə etməkdir

- Fikirləri şəkillər vasitəsi ilə ifadə etməkdir
- Əl-qol hərəkətlərindən məqsədəuyğun istifadədir
- Yazılı nitqin vacib elementidir
- Üz əzələlərinin mənalı hərəkətidir

90. Aşağıdakılardan hansı bədii üslubun leksik səviyyəsinin göstəricilərindən deyil:
    - təşbeh
    - metafor
    - inversiya
    - epitet
    - heç biri

91. Azərbaycan Respublikasında ümumtəhsil məktəblərinin informasiya və kommunikasiya texnologiyaları ilə təminatı Proqramının (2005-2007-ci illər) təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin imzaladığı rəsmi sənəd hansı əməli yazı nümunəsinə aiddir?
    - protokol
    - nizamnamə
    - kostitusiya
    - fərman
    - sərəncam

92. Fərdi üslubun inkişafına ən çox şərait yaradan üslub hansıdır?
    - publisistik
    - bədii
    - elmi
    - məişət
    - rəsmi-işgüzar

93. "Ömürdən etüdlər" mətninin məzmunu ilə bağlı doğru olanları müəyyən edin: 1. Səttar Bəhlulzadə amerikalı rəssam ilə çox yaxın idi. 2. Kəpəzin göz yaşları Torpağın arzusu S. Bəhlulzadənin yaradıcılığındandır. 3. S. Bəhlulzadə 1909-cu ildə Bakının Əmircan kəndində anadan olmuşdur. 4. S. Bəhlulzadə təhsilini Moskva Rəssamlıq İnstitutunda davam etdirmişdir. 5. Amerikalı rəssam indiyə qədər belə bir rəssamla tanış ola bilmədiyinə görə təəssüflənirdi.
    - 1, 2, 4
    - 1, 4
    - 2, 4, 5
    - 3, 5
    - 2, 3, 5

94. Nitqə müəyyən miqdar sayından sonra gələn isim cəmdə işdədilərsə, bu halda ədəbi dilin hansı norması pozulmuş olar.
    - Fonetik və leksik
    - Leksik və qrammatik
    - Leksik
    - Qrammatik
    - Fonetik

95. Sözün elmi üslubdakı əsas funksiyasına nə deyilir?
- məcazi
- poetik
- informativ
- terminoloji
- rəsmi

96. Füzulinin "Leyli və Məcnun" poemasından göstərilən "Məcnun Leylinin məzarı üstündə" adlı musiqili səhnəciyində Məcnun rolunu kim oynayırdı?
- Seyid Mirbabayev
- Üzeyir Hacıbəyli
- Xan Şuşinski
- Nəcəf bəy Vəzirov
- Cabbar Qaryağdıoğlu

97. "Palajeniya, börk, nimdər, koxa" kimi söz və ifadələrin işlənməsi bu üslub üçün məqbuldur:
- məişət
- publisistik
- bədii
- rəsmi-işgüzar
- elmi

98. "Sirrini verməyir sirdaşa dünya" cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?
- orfoqrafik
- leksik
- fonetik
- qrammatik
- fonetik və leksik

99. Fonetik normanın pozulduğu cümlə hansıdır?
- İdrakın təməli təfəkkürdür
- Ağacın pası tez gedər
- Meyvələrin boy atması bağbandan asılıdır
- Üzür istəməyi bacarmaq insanı ucaldır
- Elimizin şəhid övladlarının anım günüdür

100. Aşağıdakılardan biri dilin funksiyalarına aiddir:
- əl–qol hərəkətləri yaratma
- əşyaları rənglərlə təsvir etmək
- hadisələrin qarşısını almaq
- əşya və hadisələrə ad vermək
- fikirləri şəkillərlə ifadə etmək

101. İşgüzar sənədlərə aid cəhətləri seçin: 1. Dövlət əhəmiyyəti daşımır. 3. Mütəxəssislər tərəfindən hazırlanır. 2. Hüquqi məzmuna malik olur. 4. Hər hansı bir şəxs tərəfindən hazırlanır.
- 1, 3
- 1, 4
- 1, 2

- 2, 3
- 3, 4

102. Hansı cümlədə xəbər kəmiyyətə görə mübtəda ilə uzlaşmamışdır?
- Biz hər gün imtahana hazırlaşırıq
- O, hər gün imtahana hazırlaşır
- Onlar hər gün imtahana hazırlaşır
- Siz hər gün imtahana hazırlaşırsınız
- Onlar hər gün imtahana hazırlaşırlar

103. Termin işlənən cümlələri müəyyən edin: 1. Həmin ərazidə güclü maqnit sahəsi müşahidə olunur. 2. Şagirdlər bu gün təbiət haqqında maraqlı məlumatlar öyrəndilər. 3. Elektrik cərəyanının şiddəti amperlə ölçülür. 4. Qonşularımız bizi çaya dəvət etdilər. 5. Dünən biz çox maraqlı film izlədik.
- 2, 3
- 2, 4
- 3, 5
- 1, 5
- 1, 3

104. Hansılar terminə aid xüsusiyyətlərdir?
- təkmənalılıq, yığcamlıq
- obrazlılıq, məcazilik
- çoxmənalılıq, anlaşılmayan ifadələr
- genişlik, dəqiq olmayan fikirlər
- sərbəstlik və şifahi nitq

105. Sinqapur təhsil sistemində şagirdlər öz doğma dilləri ilə yanaşı hansı dili bilməlidirlər?
- ingilis
- rus
- fransız
- alman
- ispan

106. “Çinarın şikayəti” şeirində çinar şikayətini kimə edir?
- Uşaqlara
- Mühəndisə
- Rəssama
- Quşlara
- Şairə

107. Yazının neçə tipi var:
- 4
- 6
- 2
- 3
- 8

108. Məntiqi ardıcıllığı tamamlayın. “Reklam, afişa, anons, ___ ”

- əmr
- sərəncam
- qanun
- elan
- konstitusiya

109. Hansı cümlədə inversiya hadisəsi baş vermişdir?

- Başçılar məclisdə ağır oturdu
- Ortaya düzülsün hər çeşid yemək
- İskəndər şövkətli taxta oturdu
- Mərmər daşından olan köşkümüz var idi
- Zərrəcə qorxmayıb çətinliklərə duruş gətirdi

110. Şeirdən verilmiş nümunədə xitabı müəyyən edin: Yaşa, ey Vətən oğlu, bu torpaq üçün yaşa! Bu millət üçün yaşa, bu torpaq üçün yaşa!

- bu millət üçün
- bu torpaq üçün yaşa
- bu torpaq
- bu millət
- ey Vətən oğlu

111. "Mən filankəs... Atam filankəs... Anam filankəs... Qardaşım filankəs..."-bu ifadələr hansı işgüzar sənədə aiddir?

- izahat
- məktub
- tərcümeyi-hal
- ərizə
- elan

112. “Bundan yaxşısı olmaz” mətnində ağır yaralanan Cerri necə sağ qalır?

- Ailəsi onu tez xəstəxanaya tez çatdırdığı üçün
- Həmişə insanlara yaxşılıq etdiyi üçün
- Varlı olduğu üçün
- Həkimlərin peşəkarlığı və öz optimizmi sayəsində
- Dostlarının köməyi sayəsində

113. “Ağır” sözü hansı variantda məcazi mənada işlənmişdir:

- ağır söz
- ağır yük
- ağır daş
- ağır stul
- ağır qab

114. “Üç ağacın sirri” mətnində bacıların adları nə idi?

- Gülnarə, Səbinə, Leyla
- Nazlı, Aydan, Səkinə
- Sərvişah, Gülnar, Nazəndə

- Hurizat, Nazlı, Nigar
- Sərvişah, Nazlı, Hurizat

115. Xitab nəyə deyilir?
- Müraciət olunan şəxsi və əşyanı bildirir
- Əşyanın əlamət və keyfiyyətini bildirir
- Cümlədə obyekt bildirir
- Əşyanın adını bildirir
- Hərəkəti müxtəlif cəhətdən izah edir

116. S. Bəhlulzadənin çəkdiyi tablolara aid deyil: 1. “Kəpəzin göz yaşları” 3. “Qızbənövşəyə gedən yol”. 2. “Aşıq Pəri” 4. “Azərbaycan nağılı” 5. “Sara xatun”
- 2, 3
- 1, 3, 4
- 2, 5
- 1, 2, 4
- 4, 5

117. “Olimpiada” sözündə səslərdən hansı tələffüz zamanı bir vahid azalır?
- kar samit
- qapalı sait
- dodaqlanmayan sait
- dodaqlanan sait
- açıq sait

118. “Vətən mənim namusum, qeyrətim, şərəfim, şanımdır.” Verilmiş cümlədə hansı şəkilçi ixtisar olunmuşdur?
- cəm şəkilçisi
- hal şəkilçisi
- xəbərlik şəkilçisi
- mənsubiyyət şəkilçisi
- idi hissəciyi

119. Hansı variant “Vatikandan gələn var” mətnin məzmununa aid deyil.
- Vatikan kitabxanasında Azərbaycana məxsus qədim əlyazmalar aşkarlanmışdır
- Vatikan kitabxanasında M. Füzulinin nəfis tərtibatlı kitabı vardır
- Sürurinin vaxtilə Vatikanda nəşr olunmuş “Divanı” aşkarlanaraq Bakıya gətirilmişdir
- Vatikanda bəzi xəritələrdə Xəzər dənizi “Bakı dənizi” kimi qeyd olunur
- Məxfi Arxivdə Səfəvi və Elxani hökmdarlarının Roma papaları ilə yazışmaları saxlanılır

120. Ali məktəbə qəbul olan insandan özü haqqında məlumat yazıb təqdim etməsi istənilir. Bu zaman yeni tələbə olan şəxs hansı yazı nümunəsindən istifadə edəcək?
- arayış
- ərizə
- referat
- tərcümeyi-hal
- rəy

121. Bu üslublardan biri ədəbi dilin şifahi və sərbəst təzahür formasıdır:
- Elmi
- Məişət
- Rəsmi-işgüzar
- Bədii
- Publisistik

122. Müasir Azərbaycan ədəbi dilinin normaları haqqında fikirlərdən hansı düzgündür?
- müasir Azərbaycan ədəbi dilinin normaları xalq danışıq dilindən fərqlənmir
- dilin xarici quruluşunu onun fonetikası, leksikası və qrammatikası təşkil edir.
- ədəbi dilin normaları bir sistem olsa da, onların müstəqilliyi də vardır.
- fonetik normada dəyişmə daha tez olur
- heç biri

123. Sözlərin və ya şəkilçilərin ixtisar edilməsi hadisəsinə nə deyilir?
- assonans
- inversiya
- təkrar
- ellipsis
- alliterasiya

124. Helen Adams Kellerin bildiyi dillərdən biri yanlışdır:
- Rus dili
- İngilis dili
- Alman dili
- Türk dili
- Fransız dili

125. Nitqə aid edilənlərdən biri yanlışdır?
- Sabitdir
- Dil əsasında meydana çıxır
- Ünsiyyət prosesidir
- Fərdidir
- Törəmədir

126. Cümlələrdən hansında inversiya hadisəsi baş vermişdir?
- İşıq yanan evin pəncərəsi uzaqdan seçilirdi.
- O, əlcəyi və papağı stolun üstünə qoydu.
- Tahir yaman yorulmuşdu.
- Əsgərlər bu barədə təzə bir məlumat almamışdılar.
- Gərək bəy azalda zülmün dəmadəm.

127. Hansı funksional üslubda fərdi dil xüsusiyyətlərinə, demək olar ki, təsadüf olunmur?
- rəsmi-işgüzar
- məişət
- bədii
- publisistik
- elmi

128. “Qarabağ xalçaçılıq məktəbi” mətninin məzmununa əsasən yanlış fikri tapın.
- Azərbaycandan xarici ölkələrə xalça və xalça məmulatı ixrac edilə bilmirdi
- Xovlu və xovsuz xalçalar çadırların, evlərin divar bəzəklərində istifadə olunurdu
- Sasanilər dövründə Azərbaycanda xalça sənəti daha da inkişaf emişdir
- Naxışları ilə diqqət çəkən xalçalar Avropa rəssamlarının əsərlərində, miniatürlərdə öz əksini tapırdı
- Qarabağ xalçaları 4 qrupa bölünür: medalyonlu, medalyonsuz, namazlıqlar və süjetli

129. Nümunədə işlənmiş məcaz növünü göstərin. Nə yaman qışqırır sular dərədə, Səfərə çıxıbdır arana dağlar.
- kinayə
- metonimiya
- mübaliğə
- epitet
- metafor

130. Azərbaycan Respublikasında Azərbaycan Əlifbası və Azərbaycan Dili Günü kimi nə zaman layiqli yerini tutdu?
- 1922-ci il 1iyun
- 2001-ci il 1 avqust
- 1940-cı il 1 yanvar
- 1929-cu il 1 fevral
- 1996-cı il 12 noyabr

131. İşgüzar sənədlər hansılardır? 1. Arayış, 2. Sərəncam, 3. Protokol, 4. Konstitusiya, 5. Ərizə, 6. Əmr.
- 1, 2, 3
- 2, 3, 4
- 1, 3, 5
- 4, 5, 6
- 2, 4, 6

132. “Arzum jurnalist olmaq idi” mətnində müxbirin müsahibə götürdüyü jurnalist kim idi?
- Gülnar Mais qızı
- Fikrət Xalıqov
- Vüsalə Mahir qızı
- Nizami Cəfərov
- İsmayıl Məmmədli

133. “Əziz tamaşaçılar! Xəbərlərin növbəti buraxılışı saat 12-də olacaq” ifadəsinin üslubunu müəyyən edin.
- bədii
- publisistik
- elmi
- məişət
- rəsmi-işgüzar

134. “Ölkələrin əlifba ilə sıralanması” əsəri ilə bağlı hansı fikir yanlışdır?
- Əsər Azərbaycanın toponimik xəritəsinin öyrənilməsi üçün çox dəyərlidir
- Əsər coğrafi ensiklopediya səciyyəsindədir
- Əsərdə müəllif tərəfindən yer adlarının düzgün yazılışı verilmişdir
- Müəllif Mahmud Kaşğarlının “Divani-lüğəti türk” əsərindən yararlanıb
- Müəllif əsəri yazarkən şəxsi səyahət təcrübələrinə əsaslanmışdır

135. Feil kökünə əvvəl vacib şəklinin, sonra isə məchul növün şəkilçisi artırılarsa, bu halda ədəbi dilin hansı norması pozulmuş olar?
- Leksik
- Qrammatik
- Fonetik
- Orfoqrafik
- Fonetik və leksik

136. H_2O işarələri yazının hansı növünə aiddir?
- Şəkli
- Fikri
- Əşyəvi
- Fonoqrafik
- Əşyəvi və fikri

137. Bu üslub tarixi təkamül prosesində formalaşmış standart formalardan kənara çıxmır.
- Publisistik
- Elmi
- Bədii
- Rəsmi-işgüzar
- Məişət

138. Verilmiş sözlərdən birində orfoepik norma pozulub:
- [kəpənəx`]
- [şəra:fətdi]
- [paslammax]
- [daşdar]
- [yanacax]

139. Aşağıdakılardan hansı nitqə müəyyən emosionallıq verir:
- mimika, jest
- jest, poetizm
- etiket, poetizm
- ritorika, mimika
- heç biri

140. “Böyük ömrün dan yeri” mətni Üzeyir Hacıbəylinin hansı xüsusiyyətlərini üzə çıxarır? (variantlardan biri səhvdir)
- parlaq zəkasını
- xarakterini
- istedadını

- şəxsiyyətini
- rəssamlığını

141. “Məqsədim ayağa durmaq idi” mətnində mövzu nə idi? (variantlardan biri səhvdir)
- əsl xoşbəxtliyi məqsəd yaradır
- qadın hüquqsuzluğu
- minnətdar olun və yaşayın
- özünüzü olduğunuz kimi qəbul edin
- əgər yıxılırsansa qalx bir daha sına.

142. Söhrab Tahirin “Birlik” şeirinin məzmunu haqqında deyilənlərdən biri yanlışdır:
- Xalqımız daima bir və bərabər bir qala kimi olması
- Azərbaycanın mərd oğul və qızlarının qəhrəmanlığı haqqındadır
- Azərbaycan ordusunun qüvvəti və yenilməzliyinin sübutudur
- Azərbaycan xalqının əzəli və əbədi olması
- Məzmunu bizə “Muğan” əfsanəsini xatırladır

143. “Şəbi-hicran” poemasının müəllifi kimdir?
- Bəxtiyar Vahabzadə
- Rəsul Rza
- Səməd Vurğun
- Üzeyir Hacıbəyli
- Əli Terequlov

144. Xəzər dənizi ilə sərhəd olan dövlətlərdən biri yanlışdır:
- Qazaxıstan
- Rusiya
- Azərbaycan
- Ukrayna
- Türkmənistan

145. Frazeoloji birləşmə hansıdır?
- söhbət etmək
- mahnı oxumaq
- çay içmək
- dilotu yemək
- rəqs etmək

146. Hansı sırada sözlərin yazılışı düzgün deyil?
- təqaüd, təbiət
- opera, maneə
- okiyan, təmbəl
- ailə, konfet
- qərənfil, süni

147. Termin haqqında verilənlərdən biri yanlışdır:
- Terminlər müəyyən elm sahəsinə aid olur.
- Terminlər müxtəlif məna çaları ifadə edir.

- Dildə həm milli, həm də alınma termin işlənir.
- Elə sözlər var ki, yalnız elmi mətndə termin olur.
- Beynəlmiləl terminlər milli terminləri sıxışdırır.

148. Fərdi üslubun ən qabarıq ifadəsi hansı üslubdadır?

- məişət
- elmi
- publisistik
- bədii
- rəsmi-işgüzar

149. Hansı variantda “sifət” sözü terminoloji funksiya daşıyır?

- Onun sifətindəki qırışlar həyatının çətinliyindən xəbər verirdi.
- Nazlının sifəti utandığından qıpqırmızı olmuşdu.
- Sifət əşyanın əlamətini və keyfiyyətini bildirən əsas nitq hissəsidir.
- Qocanın qırışmış sifətində illərin yorğunluğu hiss olunurdu.
- Məmməd sifətini turşudub üzünü yana çevirdi.

150. Nümunədə hansı bədii təsvir vasitəsi işlədilmişdir? Saçın kimi qıvrılan dalğalara dalaydım, Dalıb ilham alaydım.

- mübaliğə
- epitet
- metafor
- təşbeh
- simvol

151. Hansı ifadə “Sizin də bir basketbol səbətiniz varmı?” mətninin məzmunununa aid deyil?

- Müəllim bu dəfə iclasa təkcə şagirdləri yox, onların atalarını da dəvət etmişdi
- Həyatda bir “oyun” oynamaq istəyiriksə, mütləq hədəflərimiz olmalıdır
- Qələbəyə nə qədər uzaq və yaxın olduğumuzu bilmək istəyiriksə, ilk növbədə “finiş xətti” ni görməliyik
- Mən müəllim-vətəndaş olmağa çalışacağam
- İclasda həyatdakı hədəflər və onların əhəmiyyəti barədə söhbət edildi

152. Verilən xüsusiyyətlərdən biri bədii üsluba aid deyil:

- Təşbeh
- Mübaliğə
- Kinayə
- Terminlər
- Epitet

153. İşarələri yazının hansı növünə aiddir.

- Şəkli
- Fikri
- Hərfi
- Əşyəvi
- Həm fikri, həm hərfi

154. Yol işarələri yazının hansı növünə aiddir?
- Piktoqrafik (şəkli)
- Fonoqrafik (hərfi)
- İdeoqrafik (fikri)
- Həm piktoqrafik, həm ideoqrafik
- Əşyəvi

155. "Atamın bərk baxışı məni utandırdı" cümləsində hansı norma pozulmuşdur?
- Yalnız leksik
- Fonetik və leksik
- Leksik və qrammatik
- Qrammatik
- Yalnız fonetik

156. Rəsmi sənədlərlə bağlı doğru olanları təyin edin: 1. Fikrin standart formalarla uyğun yığcam verilməsi. 2. Obrazlı ifadələr çoxməalı sözlərdən istifadə. 3. Bu üslubun inkişafı dövlətçilik ənənələri ilə sıx bağlıdır. 4. Fərdi nitq ünsürləri sənədləri fərqləndirir. 5. Arxaik leksika və əski sintaktik konstruksiyalar uzun müddət mühafizə olunur.
- 2, 3, 5
- 2, 4
- 1, 3, 4
- 4, 5
- 1, 3, 5

157. Dilin funksiyaları haqqında aşağıdakılardan biri səhvdir
- dil cəmiyyətdə ünsiyyət vasitəsi kimi işlənir
- yalnız dil vasitəsilə insanlar bir-birilərini asanlıqla başa düşür
- dil canlılardan ancaq insana aiddir
- İnsanlara qulluq göstərən başqa ictimai hadisələr yoxdur
- dilin üç funksiyası var

158. "Sən" dili əvəzinə, "Mən" dili mətninin məzmunu haqqında deyilənlərdən hansı yanlışdır:
- Cəmiyyətdəki problemlərin səbəbi bir-birini düzgün anlamamaq
- Birlik, vətənpərvərlik mövzusunda nəsihətlərdən ibarətdir
- Mən dilindən istifadə edən tərəf məsuliyyəti öz üzərinə çəkir
- Problemlərin əsas səbəbi düzgün dilin seçilməməsidir
- "Sən dili" ittihamedici dil hesab edilir

159. Hansı fikir əşyəvi yazı növünə aiddir?
- Simvollardan istifadə ilə fikrin çatdırılması.
- Fikirlərin əşyalar vasitəsi ilə ifadə olunması.
- Səs və simvollarla fikrin ifadə olunması.
- Fikirin şəkillərlə, rəsmlərlə göstərilməsi.
- Hər hansı səs və hərf birləşmələrinin istifadəsi.

160. Dilin funksiyalarına (vəzifələrinə) aid olanları seçin: 1. İnsanlar arasında ünsiyyətə xidmət edir. 2. Dil sırf bioloji hadisədir. 3. Əşya və hadisələri adlandırır. 4. Fikri ifadə edir. 5. İrsi və irqidir.
- 1, 2, 3
- 1, 2, 4
- 2, 3, 5
- 1, 3, 4
- 2, 4, 5

161. Düzgün fikri seçin:
- Helen tarixə kar, kor və lal kimi ali təhsil alan ilk adam olaraq düşür
- Helen 25 yaşında, ağır xəstəlik keçirdiyi üçün gözləri kor olur
- Helen vizual metod vasitəsi ilə danışmağı və yazmağı öyrənir
- Helen dnyada ilk kor rəssam olaraq Nobel mükafatı alır
- Helenə yazmağı ailə aşpazının qızı Marta Vaşinqton öyrədir

162. "Yazın əvvəlində yola çıxan karvan Miyanəyə yaxınnaşanda aləmi gül-çiçək bürümüşdü" cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?
- həm fonetik, həm qrammatik
- fonetik
- leksik
- qrammatik
- həm fonetik, həm leksik

163. İşgüzar sənədlərə verilən tələblər hansılardır? a. sənəddə artıq sözlərin, ifadələrin işlədilməməsi b. İşgüzar sənədlərin xüsusi dövlət əhəmiyyəti daşıması c. imla xətalarına yol verilməməsi d. mütəxəssislər tərəfindən tərtib edilməsi e. qüsurlu cümlələrə yol verilməməsi
- b, c, d
- c, d, e
- a, c, e
- a, b, d
- a, d, c

164. Fərdi üslub haqqında verilən fikirlərdən hansı düzgündür?
- Rəsmi-işgüzar üslubda fərdilik özünü daha çox göstərir
- Fərdi üslub bəzən bir qrup şair və yazıçıya da aid ola bilər
- Fərdi üslubun ən qabarıq ifadəsi elmi üslubdadır
- Fərdi üslub funksional üslubların çoxunda özünü göstərmir
- Fərdi üslub dil vasitələrindən ümumi istifadə zamanı meydana çıxır

165. İnversiya nəyə deyilir?
- sözün sonunda eyni sözlərin təkrarına
- sözün əvvəlində eynicinsli səslərin təkrarına
- şəxs xəbər şəkilçilərinin ixtisarına
- cümlə üzvlərinin yerini dəyişməsinə
- əks mənalı sözlərə

166. “Uşağın cavabı” mətninin məzmunu ilə bağlı fikirlərdən hansılar doğru deyil? 1. Şəxs yeməkxanaya getmək üçün yenidən avtobusa minməli olur. 2. Görüşün baş tutmaması şəxsə ən böyük həyat dərsini almasına zəmin yaradır. 3. Görüşün baş tutmamasına səbəb önəmli bir toplantı olur. 4. Ofsiantın gətirdiyi yeməkləri yeyən şəxs yenidən yemək sifariş verir. 5. Şəxs telefonunda oyun olmadığı üçün sevinir.

- 1, 4, 5
- 2, 3, 5
- 1, 3, 4
- 3, 4, 5
- 1, 2, 3

167. Poetik funksiya daşıyan ifadələri tapın: 1. soyuq hava, 2. acı söz, 3. ləkəli köynək, 4. daş qəlb, 5. dəmir yumruq.

- 2, 3, 4
- 1, 2, 3
- 2, 4, 5
- 3, 4, 5
- 1, 3, 5

168. Sözün ədəbi dildəki yazılış qaydası necə adlanır?

- Morfoloji norma
- Fonetik norma
- Orfoepik norma
- Orfoqrafik norma
- Sintaktik norma

169. Məntiqi ardıcıllığı tamamlayın. “Bildiriş, izahat, arayış, ___, ___.”

- məcəllə, qərar
- əmr qanun
- ərizə, reklam
- konstitusiya akt
- fərman, sərəncam

170. XX yüzilliyin əvvəllərində erkən yaşda qızların ərə verilməməsi üçün mətbuatın gücündən istifadə edən Gəncə ziyalıları kimlərdir?

- Əli Razi; Əli Nəzmi
- Ş. Şükürov; Yekaterina Vitoviç
- H. Z. Tağıyev; Z. Hacıbəyli
- M. A. Abbaszadə; Əli Nəzmi
- N. Nərimanov; Ü. Hacıbəyli

171. Hansı nümunənin tələffüz forması səhvdir?

- [mö: min]
- [sönməx’]
- [om bir]
- [zambax]
- [sünbül]

172. Şəkilçinin kökün sonuna artırıldığı dil tipi necə adlanır?

- slavyan dilləri
- kök dillər
- flektiv dillər
- iltisaqi dillər
- hind-çin dilləri

173. “Arzum jurnalist olmaq idi” mətnində APA holdinqə rəhbərlik edən Vüsalə Mahir qızı nədən şikayətlənir?

- Savadlı jurnalistlərin olmamasından.
- Dilin üslub qaydalarının pozulmasından.
- Azərbaycan dilinin imkanlarının məhdud olmasından.
- Televeziyada siyasi verilişlərin az olmasından.
- Gənclərin başqa dillərə meyl etməsindən.

174. Publisistik üsluba aid edilənlərdən hansı yanlışdır:

- Radio dili
- Qəzet dili
- Mətbuat dili
- Terminlər
- Televiziya dili

175. Bədii üslubun fonetik səviyyədə göstəriciləri hansılardır?

- alliterasiya, assonans, intonasiya
- sinonim, omonim, antonim
- inversiya, ellipsis, qeyri-normativ cümlələr
- təşbeh, epitet, metafor, mübaliğə
- inversiya, təkrar, frazeoloji birləşmələr

176. Hansı cümlədə frazeoloji birləşmə işlənmişdir?

- Ehtiyatsızlıqdan çanta əlindən yerə düşdü
- Qılıncı var gücü ilə düşmənin başına endirdi
- Bu xəbəri eşidəndə Nəriman cin atına mindi
- Rüstəmin ən böyük arzusu ali məktəbə daxil olmaqdır
- O, gözəl, gənc bir qız idi

177. “Bahar nəğmələri” mətnində “Mənzərə” rəsminin müəllifi kimdir?

- Toğrul Nərimanbəyov
- Müsyo Jorj
- Səttar Bəhlulzadə
- Müsyo Aynard
- Albrext Durer

178. Kamala 17 yaşa çatanda cəmi neçə söz öyrənmişdir.

- cəmi 2 söz
- 10 söz
- 60 söz
- 40 söz

- yalnız “bəli” və “xeyr”

179. Hansı üslubun şifahi forması olmur?
- elmi
- fərdi
- publisistik
- rəsmi-işgüzar
- bədii

180. Bədii sual olan cümləni müəyyən edin.
- “Xəmsə”yə daxil olan poemaların adlarını bilirsən?
- Siz tətildə hara gedəcəksiniz?
- Şuşada keçirilən tədbirdə kim iştirak edəcək?
- Hansı tarixi şəxsiyyətləri tanıyırsan?
- Məni candan usandırdı, cəfadan yar usanmazmı?

181. Çanaqqala döyüşündə Antanta dövlətlərinin əsas məqsədinə aid deyil:
- Almaniyanı mühüm bir müttəfiqindən məhrum etmək
- Çanaqqala boğazını ələ keçirmək
- Osmanlı imperiyasını məğlub etmək
- Sovet imperiyasını qurmaq
- Rusiyaya yardım etmək

182. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının neçənci maddəsi dil haqqındadı?
- 21-ci
- 19-cu
- 18-ci
- 20-ci
- 22-ci

183. Görkəmli şairə, yazıçıya məxsus şifahi, yaxud yazılı nitq xüsusiyyətləri hansı üsluba aiddir?
- fərdi
- elmi
- rəsmi-işgüzar
- publisistik
- məişət

184. “Məcnun Leylinin məzarı üstündə” mətninə əsaslanaraq Cabbar Qaryağdıoğlu ilə bağlı yanlış fikri seçin.
- Cabbar Qaryağdıoğlu Məcnun rolunu oynamaqdan imtina etmişdir
- “Fərhad və Şirin” operasında Fərhad rolunun mahir ifaçısı olmuşdur
- Bir sıra qəzetlər onun ifasını yüksək qiymətləndirmişdilər
- Səsini vala yazdıran ilk şəxs Cabbar Qaryağdıoğlu olmuşdu
- Şuşada və Bakıda təşkil olunan “Şərq konsertləri”ndə çıxış etmişdir

185. “Əfsanəyə bənzər eşq” mətnində “rus artilleriyasının tanrısı” sayılan əfsanəvi igid, general kim idi?
- Yaqub Quliyev

- Mehdi Hüseynzadə
- Həzi Aslanov
- Ziya Bünyadov
- Əliağa Şıxlinski

186. “Ömürdən etüdlər” mətninin məzmunu haqqında deyilənlərdən biri yanlışdır:
- S. Bəhlulzadə 1909-cu ildə Bakının Əmircan kəndində anadan olmuşdur
- Bu rəsm əsəri yox kətana köçürülmüş poeziyadır
- Səttar Bəhlulzadə amerikalı rəssam ilə çox yaxın dost olmuşdu
- S. Bəhlulzadə təhsilini Moskva Rəssamlıq İnstitutunda davam etdirmişdir
- Amerikalı rəssam S. Bəhlulzadə ilə tanış ola bilmədiyinə görə təəssüfləndi

187. “Çinarın şikayəti” şeirinin məzmununa aid deyil?
- Şair yaşıllığı məhv edənlərə çinarın diliylə etiraz edir
- Çinar şairə onu kəsəcəklərini söyləyir
- Çinar ağacların sultanı olduğunu söyləyir
- Şerdə bədii ifadə vasitələrindən istifadə olunub
- Ağacların insanlara faydaları çinarın diliylə verilir

188. “Birlik” şeirində şair hansı xalqın birləşməsini istəyir?
- Bütün xalqların
- Türk xalqlarının
- Azərbaycanlıların
- Azərbaycan, rus
- Slavyan

189. “Ölkənin ictimai həyatında yüksək hadisələr baş verməkdə idi.” Nümunədə ədəbi dilin hansı norması (normaları) pozulmuşdur?
- leksik
- leksik və qrammatik
- fonetik
- leksik və fonetik
- fonetik və qrammatik

190. Yazının ən mükəmməl, ən çevik forması hansıdır?
- Həm fikri, həm şəkli
- Fikri yazı
- Şəkli yazı
- Əşyəvi yazı
- Hərfi yazı

191. Şollar suyunun analizi harada aparıldı?
- Hacı Zeynalabdin Tağıyevin Qızlar Məktəbinin zirzəmisində
- Dübrar dağlarından Kür çayına kimi geniş bir ərazidə
- İsmailiyyə Məktəbinin laboratoriyasında
- Bakı Dumasının zirzəmisində
- Fransanın Su və Kanalizasiya Qurğuları Sistemi İdarəsində

192. Məntiqi ardıcıllığı tamamlayın: “Qanun, qərar, sərəncam, ___, ___.”

- elan, ərizə
- fərman, əmr
- izahat, arayış
- protokol, reklam
- bildiriş, məktub

193. Yazının ən qədim forması:

- Şəkli yazı
- Əşyəvi yazı
- Fikriyazı
- Hərfi yazı
- Heca yazısı

194. B. Vahabzadənin “Şəbi-hicran” poemasında hansı şairdən danışılır?

- S. Ə. Şirvani
- N. Gəncəvi
- Ə. Xəqani
- M. Füzuli
- S. Vurğun

195. Dil haqqında səhv fikirdir:

- Dil irsiyyətlə bağlı deyil
- Dil ictimai hadisədir
- Dil yeganə ünsiyyət vasitəsidir
- Dil cəmiyyətdə formalaşır
- Dil canlılardan yalnız insana məxsusdur

196. “Dənizi içməklə qurtarmaq olmaz, Dənizi ölümlə qorxutmaq olmaz!” misraları ilə “Birlik” şerində hansı fikir ifadə olnub?

- Dənizlərin sahəsinin həddindən artıq böyüklüyü
- Azərbaycan xalqının birlikdə güclü olmasını
- Azərbaycan xalqının əzəli və əbədi olmasını
- Azərbaycan ordusunun qüvvətli olmasını
- Dənizlərin müxtəlif tullantılarla çirkləndirilməsini

197. Dəqiqlik, konkretlik kimi xüsusiyyətlər elmi üslubdan başqa daha hansı üslubda özünü göstərir?

- Bədii üslub
- Rəsmi-işgüzar üslub
- Publisistik üslub
- Məişət üslubu
- Fərdi üslub

198. Hansı nümunədə ədəbi dilin orfoepik norması pozulmuşdur:

- [mənnən]
- [mə:llim]
- [şəfək]
- [otax]

- heç birində

199. Biri frazeoloji birləşmə deyil:
- bəxti yatmaq
- kömək etmək
- qulaq asmaq
- dil-dil ötmək
- gözündən pərdə asmaq

200. Hansı üslub daha qədim və daha zəngin sayılır?
- Publisistik üslub
- Elmi üslub
- Bədii üslub
- Məişət üslubu
- Rəsmi-işgüzar üslub

201. Sözün neçə funksiyası var?
- 2
- 3
- 4
- 1
- 5

202. Fikirlərdən hansı doğrudur?
- Sözün elmi üslubdakı əsas işinə poetik funksiya deyilir.
- Məişət üslubunun əsas xüsusiyyəti təbii və sərbəst olmasıdır.
- Bədii üslub yalnız yazılı formada təzahür edir.
- Elmi üslubda ümumi terminologiya mövcuddur.
- Fərdi üslubun ən qabarıq forması rəsmi-işgüzar üslubdadır.

203. “Doroti Meri Kroufut Hodgkin” mətnindən verilən nümunə hansı üslubdadır? Penisillinin kristallarına müxtəlif tərəflərdən rentgen şüaları buraxmaqla fotolövhələrdə qeydiyyata alınmış nümunələrin difraksiyası müəyyən edilir və kristal şəbəkədə əsas atomların yerləşməsi hesablanaraq tapılır.
- rəsmi-işgüzar
- məişət
- bədii
- elmi
- publisistik

204. “Təbii bulaqlar muzeyi-Naxçıvan” mətninin məzmunu ilə bağlı hansı fikir yanlışdır?
- Naxçıvan şəhərinin adı olan Naksuana türk dilində “xeyirxah su yeri” deməkdir
- Dağ-mədən ehtiyatlarına görə Naxçıvan “Azərbaycanın Uralı” adlandırılmışdır
- Alimlərimiz Naxçıvanı “təbii bulaqlar muzeyi” adlandırmışdır
- Yerli əhali Naxçıvandakı şəfa suyu olan bulaqları “Tanrı ocağı” adlandırmışdır
- Naxçıvandakı mineral sular müalicəvi əhəmiyyət daşımırdı

205. Cümlədə xəbər mübtədadan əvvəldə işlənibsə, ədəbi dilin hansı norması pozulmuş sayılır?

- Orfoepik
- leksik
- Qrammatik
- fonetik
- Orfoqrafik

206. Azərbaycan ədəbi dilinin neçə norması var?

- 1
- 2
- 3
- 8
- 4

207. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin yaranıb möhkəmlənməsi ilə yüksək sürətlə inkişaf etmiş üslub hansıdır?

- bədii
- rəsmi-işgüzar
- publisistik
- məişət
- elmi

208. Aşağıdakılardan hansı şifahi nitqin təsir qüvvəsini artırmaq üçün istifadə olunur?

- Öskürmək
- Pauza
- Gülümsəmək
- Jest mimika
- Əl yelləmək

209. Alliterasiya nəyə deyilir?

- Şeirin və ya cümlənin xüsusi intonasiya ilə oxunmasına
- Eyni samit səslərin təkrarına
- Monoloq və dialoqlardan ibarət olan əsər dilinə
- Eyni saitlərin təkrarına
- Cümlədə sözlərin ixtisarına

210. Hansı üslubda mürəkkəb cümlələr, modal sözlər, beynəlmiləl səciyyə daşıyan sözlər çox işlənir?

- elmi
- rəsmi
- işgüzar
- publisistik
- bədii

211. Kamala ilk dəfə hansı sözləri tələffüz edə bilmişdir?

- “Ana” və “Ata”
- “Salam” və “Sağ ol”
- Xanım Sinqhdən ötrü darıxdığını
- Sinqh və xanımının adını

- “Bəli” və “Xeyr”

212. “Sevgi Ağacı” mətninin məzmunu haqqında deyilənlərdən biri yanlışdır:
- Ailədə vəzifə və hüquqlar
- Sevginin varlığı və böyüklüyü
- Ailənin rifahı üçün dözümlülük
- Ailənin birliyi və və bərabərliyi
- Xalqın qüvvəti və yenilməzliyi

213. Bədii üslub haqqında fikirlərdən biri səhvdir:
- obarazlı, emosional nitq formasıdır
- bədii üslub milli ictimai təfəkkürün ifadəsidır
- bədii üslub bədii əsərlərin dilidir
- bədii üslub ədəbi dilimizin tarixində həmişə aparıcı olmuşdur
- bədii üslub 3 formada təzahür edir:şeir dili, nəsr dili, drammaturgiya dili

214. Şəkilçilərdən hansı dilimizdə həm də müstəqil söz kimi işlənə bilir?
- lar-lər
- lan-lən
- laş-ləş
- ar-ər
- da-də

215. Bu və ya başqa bir görkəmli sənətkara məxsus şifahi, yaxud yazılı nitq xüsusiyyətləri hansı üsluba aiddir
- elmi
- rəsmi-işgüzar
- publisistik
- fərd
- bədii

216. “Sözün də su kimi lətafəti var, Hər sözü az demək daha xoş olar.” Misralarında hansı təsvir vasitəsindən istifadə olunmuşdur?
- mübaliğə
- epitet
- metafor
- təşbeh
- sinekdoxa

217. Termin nəyə deyilir?
- yalnız Avropa mənşəli sözlərə
- yaxınmənalı sözlərə
- ixtisas və peşə ilə bağlı sözlərə
- məcazi mənalı sözlərə
- alınma sözlərə

218. Hansı sözlər yalnız termin kimi işlənir? 1. enerji, 2. folklor, 3. bölmə, 4. sintaksis, 5. hürufizm, 6. dil.

- 1, 3, 5
- 1, 2, 6
- 1, 2, 4
- 2, 4, 6
- 2, 4, 5

219. "Azərbaycan Respublikası" mətninə əsasən ermənilərin bütün Azərbaycanı işğal etmək planını nə pozdu?

- Yemək ehtiyatının azalması
- Qonşu dövlətlərin onlara kömək etməməsi
- Azərbaycanla sülh müqaviləsi imzalandığı üçün
- Ordusunun zəifləməsi
- 1918-ci ilin may ayında AXC-nin yaranması

220. "Təbiət Allahın şah əsəridir" şeirinin müəllifi kimdir?

- Zəlimxan Yaqub
- Səməd Vurğun
- Nizami Gəncəvi
- Əhməd Cavad
- Rəsul Rza

221. Nümunələrə əsasən yazının növlərini və ardıcıllığını müəyyənləşdirin: 1. Ağ göyərçin sülhün rəmzidir. 2. Bir qalanın sirri bədii filmində bu yazılardan istifadə olunub. 3. Zooparkdakı heyvan şəkli bu yazıya nümunədir. 4. Türklərə məxsus Orxan-Yenisey əlifbası hazırlanmışdır

- 2, 1, 3, 4
- 4, 3, 2, 1
- 1, 2, 3, 4
- 3, 2, 1, 4
- 2, 3, 1, 4

222. Sözlərdən hansının yazılışı səhvdir?

- lahiyə
- seçki
- rəqqas
- mətbəə
- fayl

223. "Təmizləyici qurğuların quraşdırlması və Xəzərə axıdılan sənaye məişət tullantılarına nəzarət ətraf mühiti mühafizə proqramının başlıca istiqamətlərindən biridir. Dəniz ekosistemində zəhərli və ziyanlı maddələrin toplanması ekoloji fəlakətə aparan yoldur." Mətn hansı üslubdadır?

- Elmi üslub
- Bədii
- Məişət
- Rəsmi-işgüzar
- Publisistik

224. Rəsmi sənədlər hansılardır? 1. fərman, 2. izahat, 3. əmr, 4. tərcümeyi-hal, 5. xasiyyətnamə, 6. konstitusiya.
- 4, 5, 6
- 2, 3, 4
- 1, 3, 6
- 1, 2, 3
- 2, 4, 5

225. "Xoş gördük! Gün aydın! Axşamınız xeyir!" ifadələri nitq etiketlərinin hansı növünə aiddir?
- Müraciət
- Görüşmə
- Təbrik
- Alqış
- Vidalaşma

226. Frazeoloji birləşmə hansı cümlədə işlənmişdir?
- Qardaşım parkda dostları ilə görüşdü.
- Məktəbdə müəllim onun qulağını burdu.
- Kitabı masanın üstünə qoydu.
- Anar hər səhər idmanla məşğul olur.
- O, yeni telefon aldı.

227. "Cəmi 40 söz" mətnində qızlara Kamala və Amala adlarını kim verdi?
- Rid Sinqh
- Sinqhin xanımı
- Raqnilda Kaota
- Anna Sallivan
- Nik Keyçiçi

228. Dillərin tipoloji bölgüsünə əsaslanıb siranı tamamlayınİltisaqi dillər kök dillər ___
- Hind-Avropa dilləri
- Oğuz dilləri
- Qıpçaq dilləri
- Qarluq dilləri
- Flektiv dillər

229. Dilin birinci funksiyası nədir?
- ünsiyyət vasitəsidir
- ünsiyyət prosesidir
- fikri ifadə edir
- əşya və hadisələrin adlarını bildirir
- tarixi hadisədir

230. Səhv fikri göstərin:
- XIX əsrin əvvəllərində S. M. Qənizadə, Ə. Şıxlınski bir sıra lüğətlər tərtib etmişlər
- Funksional üslublar milli ictimai təfəkkürün müxtəlif sahələrini əks etdirir
- Məişət üslubunda söz-cümlələrdən, yarımçıq cümlələrdən çox istifadə olunur
- "Orxon Yenisey" əlifbası fonoqrafik yazıya daxildir

- Rəsmi-işgüzar üslub yazılı formada təzahür edir

231. Uyğunluğu müəyyən et: 1. Az getdi, üz getdi, iynə yarım yol getdi. 2. Lalətək qızarmaq üz qaydasıdır. 3. Atını dördnala çapdırır dünya. 4. Millətin dərdini çəkməkdən əriyib çöpə dönüb. I. kinayə, II. metafor, III. litota, IV. təşbeh.
- 1-III, 2-IV, 3-II, 4-I
- 1-IV, 2-I, 3-III, 4-I
- 1-II, 2-III, 3-I, 4-IV
- 1-II, 2-IV, 3-III, 4-I
- 1-I, 2-III, 3-IV, 4-II

232. Bunlardan biri varvarizm deyil:
- kitab
- ruçka
- kuxna
- polka
- çaşka

233. Hansı variantda “zərf ” sözü terminoloji funksiya daşıyır?
- Zərfin içərisində önəmli məlumatlar var idi
- Raya zərfi açmaq üçün həyəcanlanırdı
- Məktubu qoymağa zərf tapa bilmədim
- Göndərilən zərfin üzərində sizin adınız yazılıb
- Zaman zərfi hərəkətin icra olunduğu zamanı bildirir

234. Məcazlar haqqında deyilənlərdən biri yanlışdır.
- Məcazlar ədəbi dili zənginləşdirir
- Məcazlar qeyri-müstəqim mənada işlənən söz və ifadələrdir
- Sözün poetik funksiyası daha çox məcazlarda meydana gəlir
- Təşbeh, epitet, metafor, kinayə, mübaliğə məcaz növləridir
- Məçazlar elmi üslubda terminoloji funksiya daşıyan sözlərdir

235. Publisistik üslubun neçə forması var?
- 8
- 4
- 6
- 2
- 3

236. Publisistik üslubun şifahi formasına aiddir ___
- işgüzar məktubların dili
- rəsmi sənədlərin dili
- ədəbi məktubların dili
- radio və televiziyanın dili
- elmi məqalələrin dili

237. “Qara vəzir” nağılında hind padşahının Mələk xanıma bir qarpız, bir bıçaq göndərməsi yazının hansı növünə aiddir?
- Sillabik
- Şəkli
- Fikri
- Fonoqrafik
- Əşyəvi

238. “Xəzər dənizi” mətni elmi üslubdadır. Çünki. ___
- Nida və əmr cümlələrindən çox istifadə olunub
- Bədii təsvir və ifadə vasitələrindən istifadə olunub
- Monoloq və dioloqlardan istifadə olunub
- Konkret rəqəmlər göstərilir, terminlərdən istifadə olunub
- Dialekt sözlərdən və frazeoloji vahidlərdən istifadə olunub

239. Elmi üsluba aid edilənlərdən biri yanlışdır:
- Yalnız şifahi şəkildə mövcud olur
- Sözlər yalnız həqiqi mənada işlənir
- Çoxmənalılığa yol verilmir
- Beynəlmiləl terminlər üstünlük təşkil edir
- Dialoqların istifadə edilməsi xarakterik deyil

240. Hansı sözdə qrammatik norma pozulmayıb?
- özünüzlərki
- evlərdəkiniz
- dostumuzlar
- evlərinizdədir
- evinizlər

241. Dilin əsas funksiyalarına aid olanları seçin: 1. İnsanların bir-biri ilə ünsiyyət qurmasına kömək edir. 2. Dil yalnız irsi yolla ötürülən bir fenomendir. 3. Dünyadakı obyektlərə və hadisələrə ad verir. 4. Düşüncələri ifadə etməyə imkan yaradır. 5. Dil yalnız müəyyən bir irqə aid olan xüsusiyyətdir.
- 2, 3, 5
- 1, 2, 5
- 1, 3, 4
- 1, 2, 3
- 2, 4, 5

242. Mimika haqqında doğru fikri müəyyən edin:
- Mimika insanın emosional vəziyyətini göstərən üz ifadələridir.
- Mimika yalnız şifahi nitqdə istifadə olunur.
- Mimika yalnız fiziki hərəkətlərdən ibarətdir.
- Mimika danışıqdan asılı olmayaraq istifadə edilə bilməz.
- Mimika yalnız uşaq inkişafında əhəmiyyətlidir.

243. Hansı fikir daha dəqiqdir?
- Dil çoxmənalı sözdür
- Dil omonim sözdür, amma çoxmənalı deyil

- Dil sinonim sözdür
- Dil həm çoxmənalı, həm də omonim sözdür
- Dil alınma sözdür

244. Hacı Zeynalabdin Tağıyev Şollar Su kəmərinin çəkilişi üçün Bakıya kimin dəvət edilməsini təklif etmişdir?
- Raqnilda Kaota
- Fridrix Fon Dits
- Nik Vuyçiçi
- Aleksandr Qreyam Bell
- Ser Vilyam Lindley

245. Elmi üsluba xas deyil:
- məntiqilik, dəqiqlik
- mürəkkəb cümlələrdən istifadə
- çoxmənalılıq, mətnaltı məna
- modal sözlərin işlənməsi
- termin sıxlığı

246. "Ömürdən etüdlər" əsərində Azərbaycanın dahi rəssamı Səttar Bəhlulzadə hansi rəngin gözəlliyini əvəzsiz hesab edirdi?
- sarı rəngi
- nar çiçəyi rəngi
- yaşıl rəngi
- mavi rəngi
- göy rəngi

247. "İsti su" birləşməsində "isti" sözü hansı funksiyanı daşıyır?
- təsviri
- poetic
- məcazi
- terminoloji
- informativ

248. Uyğunluğu müəyyən edin: 1. Bədii üslub 2. Elmi üslub 3. Publisistik üslub. a. Meşənin calalına baxdıqca qoca palıdın ürəyi dağa dönürdü, b. Əziz tamaşaçılar ! Xəbərlərin növbəti buraxılışı saat 9-da olacaq, c. Ali bitkilərin, heyvanların və insanın genomunda yüz minlərlə və daha artıq gen olur.
- 1-b, 2-c, 3-a
- 1-b, 2-a, 3-c
- 1-c, 2-a, 3-b
- 1-a, 2-c, 3-b
- 1-a, 2-b, 3-c

249. Hansı cümlədə "qara" sözü poetik funksiya daşıyır?
- Tərkibində çürüntü çox olan torpaqların rəngi qara olur
- Qara rəngi insanlar sevir
- Aygünün qara saçları var
- Kəndə qara xəbər gəldi

- Oğlanın qara rəngli maşınlardan xoşu gəlir

250. “Böyük ömrün dan yeri” mətnində Seminariya direktoru Miropyevin “Tatar olasan, özü də bu istedadda, bu qabiliyyətdə?” ifadəsi kim haqqında səslənmişdir?
- Nizami Cəfərov
- Əhməd Cavad
- Hüseyn Cavid
- Səməd Vurğun
- Üzeyir Hacıbəyli

251. “Ölkələrin əlifba ilə sıralanması” mətninin məzmunu ilə bağlı verilmiş fikirlərdən biri yanlışdır:
- Azərbaycanla Arranın arasında Ərraz (Araz) adlanan çay axır.
- Azərbaycanın sərhədləri Bərdədən başlayaraq Ərzincana qədər uzanır.
- Yaqut əl-Həməvi Azərbaycana iki dəfə səyahət etmişdir.
- Azərbaycan arası kəsilməyən çaxnaşma və döyüşlər ölkəsidir.
- Yaqut əl-Həməvi heç vaxt Azərbaycanda olmamışdır.

252. Kimya elmi sahəsində 1964-cü ilin Nobel mükafatçısı kim olmuşdur?
- Corc Porter
- Alan Xiqer
- Doroti Meri
- Keri Mullis
- Volter Gilbert

253. “Gəlmişəm gəzməyə sizin dağlara (S.Vurğun)”. Nümunədə ədəbi dilin hansı norması (normaları) pozulmuşdur?
- Qrammatik
- Fonetik
- Leksik
- Qrammatik və fonetik
- leksik və qrammatik

254. Bir qabda nar və bir top iynə, vərəq, qayçı, bir tikə ət və bıçaq qoyulması ilə fikrin ifadə edilməsi yazının hansı növünə aiddir?
- ideoqrafik
- əşyəvi
- piktoqrafik
- fonoqrafik
- fonoqrafik və əşyəvi

255. Körpə quzu birləşməsində asılı tərəfi gənc sözü ilə əvəz etsək, ədəbi dilin hansı norması pozulmuş olar?
- Sintaktik
- Leksik
- Fonetik, qrammatik
- Qrammatik
- Fonetik

256. Hansı fikir“Şollar su kəməri” mətnində öz əksini tapmayıb?
- Su kəmərlərinin kranını açmaq Hacı Zeynalabdın Tağıyevə həvalə edildi.
- Hacı Zeynalabdin Tağıyevin təklifi ilə su kəmərləri komissiyası yaradıldı.
- Su kəmərinə seçilən ad Bakı Dumasında qızğın mübahisələrə səbəb oldu.
- I Dünya müharibəsinin başlanması su kəmərinin çəkilməsi işində fasilə yaratdı.
- 1914-cü ilin yazında I Dünya Müharibəsinin başlanması işlərə böyük ziyan vurdu.

257. Rəsmi sənədlərə aid olanları seçin: a. fikrin aydınlığı. b. rəsmi sənədlər mühüm hüquqi məzmuna malik olur. c. rəsmi sənədlər həcminə görə geniş olur d. çoxmənalılığın olması e. rəsmi sənədlərdə dil yığcamlığı əsas şərtdir
- a, b, d
- b, c, e
- c, d, e
- a, c, d
- d, e, a

258. Dil haqqında səhv fikri müəyyən edin:
- Dil ünsiyyət vasitəsidir.
- Dil ictimai hadisədir.
- Dilin lüğət tərkibi zamanla dəyişir.
- Dil yalnız danışıqdan ibarətdir.
- Hər bir xalqın özünəməxsus dili var.

259. “Xəzər dənizi” mətnində verilən suallardan hansına cavab vardır?
- Xəzərdə hansı nadir və zəngin təbii ehtiyatlar var ?
- Xəzər dənizi nə üçün dünya əhəmiyyəti kəsb edir?
- Xəzər dənizi dünyanın hansı hissəsində yerləşir?
- Xəzər dənizinin hansı iqtisadi əhəmiyyəti var?
- Xəzər göl olduğu halda, niyə dənizi adlanır ?

260. Qədimdə yazı yazmaq üçün misirlilər hansı materiallardan istifadə edirdilər?
- Sümük
- Kağız
- Parça
- Metal
- Papirus

261. Hansı sıradakı hərflər əlifba sırası ilə yazılmışdır?
- ş, ü, t, h, x, k, ğ
- b, c, ç, d, e, ə, f, g, ğ
- ı, i, s, r, f, b, ə
- d, j, g, l, m, n, b
- k, h, o, t, v, z, r, j

262. Ədəbi dilin hansı norması hər bir şəxsdən sözün mənasına bələd olmağı, onu düzgün, yerində işlətməyi tələb edir?
- qrammatik
- həm fonetik, həm qrammatik

- leksik
- fonetik
- həm fonetik həm leksik

263. Nümunədə hansı bədii təsvir vasitəsi işlədilmişdir? Burda bir igid ölmüş, Göy kişnər, bulud ağlar.
- epitet
- metonimiya
- metafor
- mübaliğə
- kinayə

264. Elmi tərcümeyi-hal aşağıdakılardan hansına yazıla bilər?
- idarə rəhbərinə
- alimə
- hər hansı bir şəxsə
- xarici vətəndaşa
- mütəxəssisə

265. Azərbaycan mətbuatının əsası hansı mətbu orqan ilə qoyulmuşdur?
- “Həyat”
- “Ziya”
- “Şərqi-rus”
- “Kəşkül”
- “Əkinçi”

266. Avropa mənşəli terminləri seç: 1. Təşbeh, 2. Fonem, 3. Kinayə, 4. Omonim, 5. Kulminasiya, 6. İstiarə, 7. Alqoritm.
- 2, 4, 5, 7
- 3, 6, 7
- 2, 4, 5
- 1, 3, 6, 7
- 1, 2, 5, 6

267. Publisistik üsluba aid edilənlərdən biri yanlışdır:
- Radio dili
- Qəzet dili
- Mətbuat dili
- Sənəd dili
- Televiziya dili

268. Yüksək gərginlikli elektrik şəbəkəsinin üstündə çəkilən kəllə şəkli hansı yazı növünə aiddir?
- Heca yazısı
- Fikri yazı
- Şəkli yazı
- Əşyəvi yazı
- Hərfi yazı

269. Hansı nümunənin tələffüz forması düzgün göstərilməyib?
- [qumbara]
- [İstambul]
- [zəmbil]
- [dinməz]
- [təmbəl]

270. Ədəbi dilin qrammatik normasının əsas tələbi:
- Sözün mənasına bələd olmaq, onu məqamında düzgün işlətmək
- Milli sözləri alınma sözlərdən daha çox işlətmək
- Sözlər və cümlələr arasındakı əlaqələri nitqdə düzgün qurmaq
- Sözü düzgün tələffüz etmək və düzgün yazmaq
- Məhəlli, dialekt sözləri nitqdə işlətməmək

271. Avropanın bir çox televiziya kanallarında Alim Qasımov haqqında yayımlanan reportajlar hansı üslüba aiddir?
- publisistik
- rəmi-işgüzar
- bədii
- fərdi
- elmi

272. Biri ədəbi dilin funksional üslublarına aid deyil:
- məişət üslubu
- bədii üslub
- elmi üslub
- fərdi üslub
- rəsmi-işgüzar üslub

273. Norma nəyə deyilir?
- Dil qaydalarından məqsədyönlü istifadəyə
- sözün leksik mənasının hamı tərəfindən qəbul olunan şəkildə fəaliyyətinə
- ədəbi dilin tabe olduğu qayda-qanunlar sisteminə
- Alınma sözlərin müəyyən qayda-qanunlara tabe olmasına
- Xalq dilinin cilalanmış formasına

274. Hansı cərgədə verilmiş üslublarda dialoqlardan istifadə olunur?
- bədii və elmi
- məişət və rəsmi
- məişət və bədii
- elmi və məişət
- rəsmi və elmi

275. Xəzər dənizinin əsas çirklənmə səbəbi nədir?
- tərkibində təbii sərvətlərin çox olması
- çimərlik kimi istifadə edilməsi və turistlərin çox axını
- suyu çox duzlu olması və təmizləyici qurğuların köhnə olması üçün
- flora və faunasının zəngin olması

- neft və qaz hasilatı, hövzəsinə tökülən çirkli su axınlarının olması

276. “Hər şey su ilə başladı” mətnin məzmununa əsasən deyə bilərək:
- Dil fizioloji amillə bağlıdır
- Dil yeganə ünsiyyət vasitəsidir
- Dil ictimai hadisədir
- Dil yeganə ünsiyyət vasitəsi deyil
- Dil bioloji hadisədir

277. Azərbaycan Dövləti beynəlxalq münasibətlərdə hansı dildə təmsil olunur?
- İngilis dilində
- Türk dilində
- Azərbaycan dilində
- Rus dilində
- Alman dilində

278. Dil haqqında fikirlərdən biri düzgündür:
- dil cəmiyyət olmadan da yarana bilər
- insanlara qulluq göstərən başqa ictimai hadisələr yoxdur
- dilin birinci funksiyası fikir ifadə etməkdir
- dil bioloji hadisədir
- dilin irqi və irsi cəhətlərlə bağlılığı yoxdur

279. Bunlardan yalnız birini rəsmi-işgüzar üslubun ən sərbəst forması hesab etmək olar?
- fərman
- ərizə
- əmr
- arayış
- məktub

280. Helen hansı metod ilə danışmağı və yazmağı öyrənmişdi?
- Motor vizuallaşdırma metodu
- Eşitmə metod
- Vizual metod
- Tadoma və brayl metodu
- Audio kitablar vasitəsilə

281. “Konfet” sözündə səslərdən hansı tələffüz zamanı bir vahid azalır?
- qapalı sait
- qalın sait
- kar samit
- dodaqlanan sait
- açıq sait

282. “Kənd xoruzları səs-səsə verib qışqırırdılar.” Nümunədə ədəbi dilin hansı norması (normaları) pozulmuşdur?
- Fonetik
- Leksik və fonetik

- Qrammatik
- Leksik və qrammatik
- Leksik

283. Nümunədə fərqləndirilmiş sözlər hansı bədii təsvir vasitəsidir? Daş qəlbli insanları neylərdin, ilahi? Bizdə bu soyuq qanları neylərdin, ilahi?!

- mübaliğə
- təşbeh
- metafor
- epitet
- simvol

284. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının neçənci maddəsi dil haqqındadı?

- 21-ci
- 19-cu
- 18-ci
- 20-ci
- 22-ci

285. “Palajeniya, börk, nimdər, koxa” kimi söz və ifadələrin işlənməsi bu üslub üçün məqbuldur:

- məişət
- publisistik
- bədii
- rəsmi-işgüzar
- elmi

286. “Birlik” şeirində şair hansı xalqın birləşməsini istəyir?

- Bütün xalqların
- Türk xalqlarının
- Azərbaycanlıların
- Azərbaycan, rus
- Slavyan

287. “Arzum jurnalist olmaq idi” mətnində müxbirin müsahibə götürdüyü jurnalist kim idi?

- Gülnar Mais qızı
- Fikrət Xalıqov
- Vüsalə Mahir qızı
- Nizami Cəfərov
- İsmayıl Məmmədli

288. Xitab nəyə deyilir?

- Müraciət olunan şəxsi və əşyanı bildirir
- Əşyanın əlamət və keyfiyyətini bildirir
- Cümlədə obyekt bildirir
- Əşyanın adını bildirir
- Hərəkəti müxtəlif cəhətdən izah edir

289. Aşağıdakılardan hansı nitqə müəyyən emosionallıq verir:
- mimika, jest
- jest, poetizm
- etiket, poetizm
- ritorika, mimika
- heç biri

290. Biri epitet deyil:
- aslan ürəkli
- soyuq baxış
- şir kimi güclü
- qələm qaşlı dilbər
- nur üzlü

291. “Vətən mənim namusum, qeyrətim, şərəfim, şanımdır.” Verilmiş cümlədə hansı şəkilçi ixtisar olunmuşdur?
- cəm şəkilçisi
- hal şəkilçisi
- xəbərlik şəkilçisi
- mənsubiyyət şəkilçisi
- idi hissəciyi

292. “Oğluma nəsihət”dən verilmiş “Ey oğul, insanları sev, insanlığı sev” ifadəsində xitabı tapın.
- insanlığı
- insanları sev
- insanlığı sev
- insanları
- Ey oğul

293. “Şəbi-hicran” poemasının müəllifi kimdir?
- Bəxtiyar Vahabzadə
- Rəsul Rza
- Səməd Vurğun
- Üzeyir Hacıbəyli
- Əli Terequlov

294. Təqvimdə dövlət bayramı günlərinin qırmızı rəngdə verilməsi hansı yazıya aid edilə bilər?
- Piktoqrafik (şəkli)
- Əşyəvi
- İdeoqrafik (fikri)
- Sillabik
- Fonoqrafik

295. Sinqapur təhsil sistemində şagirdlər öz doğma dilləri ilə yanaşı hansı dili bilməlidirlər?
- ingilis
- rus
- fransız
- alman

- ispan

296. “Sən” dili əvəzinə, “Mən” dili mətninin məzmunu haqqında deyilənlərdən hansı yanlışdır:
- Cəmiyyətdəki problemlərin səbəbi bir-birini düzgün anlamamaq
- Birlik, vətənpərvərlik mövzusunda nəsihətlərdən ibarətdir
- Mən dilindən istifadə edən tərəf məsuliyyəti öz üzərinə çəkir
- Problemlərin əsas səbəbi düzgün dilin seçilməməsidir
- “Sən dili” ittihamedici dil hesab edilir

297. Sözün ədəbi dildəki yazılış qaydası necə adlanır?
- Morfoloji norma
- Fonetik norma
- Orfoepik norma
- Orfoqrafik norma
- Sintaktik norma

298. 25 may 2024-cü il saat 15:00-da Tarix muzeyinə kollektiv ekskursiya təşkil edilir. Biletin qiyməti 15 manatdır. 137 saylı məktəbin Şagird Təşkilatı. Verilmiş nümunə hansı üslubdadır?
- elmi
- bədii
- rəsmi-işgüzar
- məişət
- publisistik

299. Jest haqqında deyilənlərdən biri səhvdir:
- baş-boyun, əl hərəkətlərinin mənalı ifadəsidir
- jest üz əzələlərinin mənalı hərəkətinə deyilir
- hər bir görkəmli natiqin özünəməxsus jest üslubu olur
- nitqin təsir gücünü, emosionallığını artırır
- insan duyğularının, düşüncələrinin sözlərsiz ifadə edilməsidir

300. Bakıya 1917-ci ildə Bakıya çəkilmiş Şollar su kəmərinin geoloji ekspedisiyanın rəisi kim idi?
- mühəndis Şoll
- Fridrix Fon Dits
- hidravlik-mühəndis Lindley
- Alekandr Qreyam Bill
- Doktor Çisolm